

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

lader det foretage på sin afdeling, når lovens betingelser for indikation er opfyldt. Det, lovforslagets bestemmelse herom betyder, er, at man i modsætning til den nugældende ordning fritager den opererende læge eller, som det måske lægeligt fortolkes, den overlæge, på hvis afdeling operationen foregår, for et juridisk ansvar for indikationen. Lægens personlige frihed består ubeskåret. Jeg går ud fra, at der ikke bliver tale om, at en såkaldt underordnet læge, hvis samvittighed forbyder ham at foretage et indgreb af denne art, af en overlæge kan beordres til at foretage det.

Der tales om, at sagkundskaben ikke er repræsenteret i samrådene. Dette er heller ikke rigtigt. I samrådene, hvor alle tre medlemmer skal være enige, for at afbrydelse kan finde sted, sidder, hvor det er praktisk muligt, bl. a. en gynækolog eller en kirurg, der altså har vetoret. I praksis vil i det store antal tilfælde chefkirurgernes ønske om at sidde i samrådet ved behandlingen af de tilfælde, de vil få på deres afdeling, af sig selv blive imødekømt. Der er således i realiteten ringe forskel på det ændringsforslag herom, der blev vedtaget ved den afbrudte trediebehandling, og det ændringsforslag, som kommer til afstemning i dag.

Når i sin tid svangerskabskommissionen stillede forslag om et begrænset antal samråd, var det efter nøje prøvelse. I underudvalget, der foreslog samrådene, sad fem læger, heriblandt en kirurg samt den daværende formand for almindelig dansk lægeforening, overlæge, dr. med. Carl Clemesen. I selve kommissionen sad ikke, som det ærede medlem fru Edel Saunte nævnte, syv læger, men otte. Den ottende læge var venstres repræsentant i udvalget, daværende folketingsmedlem Kirstine Ladefoged Jensen, som tilsluttede sig flertalsforlaget. Det er måske, fordi hun var politisk repræsentant, at det ærede medlem fru Edel Saunte ikke talte hende med som læge. Alle disse otte læger, hvoriblandt medicinaldirektør Frandsen, bortset fra een, nemlig professor Rydberg, gik ind for samrådene og for deres sammensætning. Man har således lov at sige, at bestemmelserne er velovervejede og har mange lægers tilslutning, og det kan ikke med nogen som helst ret

siges, at lovforslaget ikke bygger på sagkundskab. Endelig må jeg tilføje, at hvis de kirurgiske overlæger havde lagt så megen vægt på at have det juridiske ansvar for svangerskabsafbrydelser, så er det mærkeligt, at de ikke er kommet på et tidligere tidspunkt, idet de allerede havde været med til at drøfte denne sag i lægeforeningen i 1950 og kommissionsbetænkningen har været offentliggjort i to år og lovforslaget blev fremsat for ca. 15 måneder siden.

Jeg må herefter anbefale at stemme imod samtlige ændringsforslag til de to foreliggende lovforslag. Der er et af disse ændringsforslag, som er ganske uskyldigt. Det blev omtalt af det ærede medlem fru Edel Saunte, nemlig ændringsforslag nr. 2 til lovforslaget vedrørende mødrehjælpsinstitutioner. Dette ændringsforslag er imidlertid, som også det ærede medlem fru Edel Saunte sagde, ganske overflødig, da det følger af en anden bestemmelse i lovforslaget, at samrådene har ret til at henvende sig til det fælles nævn.

Jeg vil ikke i dag komme ind på en drøftelse af indikationen, dels fordi jeg mener, den er uddebatteret her i tinget, dels fordi jeg kan tiltræde de bemærkninger, som det ærede medlem fru Edel Saunte og forøvrigt også det ærede medlem fru Erna Sørensen fremsatte herom.

Jeg vil herefter vende mig til mere almindelige betragtninger vedrørende den lovgivning, vi har til debat. Lovgivning om svangerskabsafbrydelse hører til de emner, som vi vist alle nødvendig beskæftiger os med, i hvert fald har jeg nødvendig gjort det. Jeg har imidlertid følt det som min pligt at se virkeligheden i øjnene med de mange lovlige og ulovlige svangerskabsafbrydelser, der finder sted, og at prøve at forstå baggrunden for ønskerne om svangerskabsafbrydelse og den mentalitet, der hersker på dette område.

Vi ser ikke sjældent, at mennesker, som principielt er imod svangerskabsafbrydelse udover nødretstilfælde o. lign., når de står overfor et konkret tilfælde, som vedrører deres pårørende, får et andet syn og går i ledning for at få afbrydelse gennemført. Jeg tror, vi alle er enige om, at principielt er fremkaldte aborter kun en nødudvej, og jeg for mit vedkommende finder det ydmygende at se, at befolkningen ikke i større udstrækning på anden vis gør, hvad gøres